

Vastaus Tia Seppäsen ja 24 muun valtuutetun aloitteeseen Helsinki-Vantaan lentokentän ympäristöpäästöjen vähentäminen luonnonvesissä

VD/1577/00.02.00.03/2025

TeA/AK/SP/JV/PJH/MT

Tia Seppänen sekä 24 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Helsinki-Vantaan lentoasema on yksi Vantaan ja koko Suomen tärkeimmistä liikenteellisistä ja taloudellisista keskuksista. Sen merkitys alueen työllisyydelle, yritystoiminnalle ja kansainväliselle saavutettavuudelle on kiistaton. On tärkeää, että lentokenttä pystyy kehittymään ja vahvistamaan asemaansa vastuullisesti, ympäristönäkökohdat huomioiden.

Yksi lentoaseman pitkäaikaisista ympäristöhaasteista on talvikaudella käytettävän jäänesto- ja kiitoratojen kunnossapitokemikaalien, kuten propyleeniglykolin, päätyminen lähiympäristön luonnonvesiin. Glykolit kulkeutuvat sade- ja sulamisvesien mukana erityisesti Kylmäojan ja Keravanjoen vesistöihin, missä ne voivat heikentää vedenlaatua ja vaikuttaa haitallisesti alueen ekosysteemeihin ja lajistoon. Glykoli ei ole eliöille suoraan vaarallinen kemikaali ja sen tiedetään hajoavan luonnossa nopeasti. Luonnonvesissä hajotessaan se voi estää muutoksille herkän taimenen kutemisen. Glykolin hajuhaista on talviaikaan ilmeinen.

Lentoaseman operaattori Finavia on tehnyt toimenpiteitä päästöjen hallitsemiseksi, mutta lisäpanostuksia tarvitaan. Vantaan kaupungilla on mahdollisuus ja velvollisuus edistää ratkaisuja, jotka turvaavat sekä lentokentän toimintaedellytykset että luonnon hyvinvoinnin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Vantaan kaupunki:

1. Ryhtyy neuvotteluihin Finavian, ELY-keskuksen ja muiden relevanttien tahojen kanssa tehokkaampien päästövähennystoimien toteuttamiseksi
2. Selvittää mahdollisuuksia lisätä kaupungin omaa seurantaa ja raportointia glykolipäästöjen vaikutuksista luonnonvesiin ja lajistoon
3. Tukee ja edistää innovatiivisten ratkaisujen, kuten suljetun kierron glykolinkeräysjärjestelmien, kehittämistä ja käyttöönottoa lentoaseman alueella
4. Informoi myös päättäjiä ja asukkaita lentoaseman ympäristötoimien edistymisestä

Vantaa tulee kantaa vastuunsa strategiansa mukaisesti sekä elinvoimaisen lentokentän että puhtaan ympäristön ja lähiluonnon puolustajana. On tärkeää, että kaupunki toimii aktiivisesti kestävien ratkaisujen löytämiseksi yhteistyössä lentoaseman ja muiden toimijoiden kanssa.”

Kaupunginvaltuusto 24.5.2025 § 15

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi

Liite:

- allekirjoitettu Tia Seppäsen ja 24 muun valtuutetun aloite Helsinki-Vantaan lentokentän ympäristöpäästöjen vähentäminen luonnonvesissä

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunkirakenne ja ympäristö palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

1. Finavia Oyj:n Helsinki-Vantaan lentoasemalla on Etelä-Suomen aluehallintoviraston 4.8.2011 myöntämä ympäristölupa nro 49/2011/1, jota on sittemmin muutettu Vaasan hallinto-oikeuden, Korkeimman hallinto-oikeuden sekä Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksillä. Uudenmaan ELY-keskus on ympäristöluvan toimivaltainen valvontaviranomainen, joka valvoo ympäristöluvan määräysten noudattamista. Vantaan kaupungin ympäristökeskuksen edustaja osallistuu Uudenmaan elinkeino-, liikenne – ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) vuosittaisille Helsinki-Vantaan lentoaseman pinta- ja pohjavesiasioiden määräaikaistarkastuksille. Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto) antaa lausuntoja aluehallintovirastolle lentoaseman ympäristölupahakemuksesta sekä ympäristölupaan liittyvistä selvityksistä ja suunnitelmista.

Lentoaseman alueen hulevesiä käsitellään nykyisin mm. maanalaisissa pengeraltaissa, biosuodatusalueella sekä maanalaisessa kosteikkorakenteessa.

Ympäristöluvassa edellytetään suunnitelmien ja selvitysten laatimista kiitoteiltä aiheutuvan vesistökuormituksen vähentämiseksi. Luvassa on edellytetty laatimaan suunnitelma kiitoteiden 1 ja 2 pinta- ja pohjavesikuormituksen vähentämisestä sekä selvitys kiitotien 3 valumavesien maaperäkäsittelyyn käytettyjen pengeraltaiden puhdistustehon parantamismahdollisuuksista 28.3.2025 mennessä. Lisäksi luvassa on edellytetty toimittamaan selvitys Kirkonkylänojaossa, Veromiehenkylänpurossa, Mottisuonojassa, Viinikanmetsänojaossa ja Brändöninojassa tehtävistä kunnostustoimenpiteistä 27.6.2025 mennessä. Aluehallintovirasto voi muuttaa ympäristölupaa ja antaa lisämääräyksiä suunnitelmien ja selvitysten perusteella.

2. Ympäristöluvan mukaisesti Helsinki-Vantaan lentoaseman vaikutuksia alueen pinta- ja pohjavesiin tarkkaillaan laajan, ELY-keskuksen hyväksymän vesientarkkailuohjelman mukaisesti. Alueen vesientarkkailuohjelmaan sisältyy mm. noin 20 pintaveden havaintopaikkaa sekä noin 60 pohjaveden havaintopaikkaa. Useimmilta pintaveden havaintopaikoilta tutkitaan vesinäytteitä paikan mukaan 1–2 kertaa kuukaudessa ympäri vuoden. Pohjavesinäytteitä otetaan pääsääntöisesti kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin. Lisäksi Finavia Oyj seuraa kolmen laskupuron vedenlaatua jatkuvatoimisilla mittareilla.

Toimivaltaisena valvontaviranomaisena ELY-keskus pyytää Finavia Oyj:ltä lisäselvityksiä esimerkiksi silloin, jos vedenlaatutuloksissa havaitaan poikkeavia tuloksia. Vantaan ympäristökeskus välittää asukkailta ja yhdistyksiltä tulleet ilmoitukset lentoaseman laskupurojen poikkeavasta vedenlaadusta ja hajuhaitoista ELY-keskukselle ja vuoropuhelua käydään myös sosiaalisessa mediassa.

Vesientarkkailun tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle sekä Vantaan ympäristökeskukselle näytteenotokertojen jälkeen. Tulokset kootaan neljännesvuosiraportteihin sekä vuosittain tehtävään laajaan vesientarkkailun vuosiraporttiin. Viimeisin vesientarkkailun vuosiraportti on tarkkailukaudesta 2023–2024. Kaikki pintavesien vedenlaatutulokset tallennetaan ympäristöhallinnon vedenlaaturekisteriin, missä ne ovat kaikkien vapaasti saatavilla. Vantaan ympäristökeskus katsoo, että ympäristöluvan mukainen tarkkailu on riittävää.

3. Vantaan ympäristökeskus seuraa kansainvälistä lentoasemien valumavesien innovatiivisten ratkaisujen tutkimusta. Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen antaa aluehallintovirastolle lausuntoja Finavia Oyj:n esittämästä valumavesienkäsittelyn tehostamisesta ja suunnitelluista aikatauluista. Aluehallintovirasto voi lupaviranomaisena vaatia muutoksia lentoaseman valumavesien käsittelyä koskeviin lupamääräyksiin. Finavia Oyj:llä oli pilottihankkeena väkevien glykolivesien puhdistamislaitos, jossa käsiteltiin Krakanojan valuma-alueelle johdettavia, lentoaseman glykolipitoisia valumavesiä. Seurannan perusteella todettiin, että väkevien glykolivesien puhdistaminen oli erittäin haasteellista. Siten nämä väkevät glykolivedet päädyttiin johtamaan jätevesiviemäriin käsiteltäväksi HSY:n Viikmäen jätevedenpuhdistamolla.

4. Vantaan ympäristökeskus informoi säännöllisesti päättäjiä ja asukkaita lentoaseman ympäristötoimien edistymistä. Ympäristökeskus valmistelee vuosittain Helsinki-Vantaan lentoaseman pinta- ja pohjavesien tarkkailun vuosiraportin tiedoksi Vantaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaostolle. Lisäksi ympäristökeskuksessa valmistellaan lausuntoja lentoaseman vesienkäsittelyn tehostamissuunnitelmista lupajaoston päätettäväksi. Vantaan ympäristökeskus seuraa aktiivisesti sosiaalisessa mediassa lentoaseman vesistövaikutuksista käytyä keskustelua ja vastaa yhdessä ELY-keskuksen kanssa asukkaiden ja yhdistysten esittämiin kysymyksiin.

Kaupunginhallitus 11.8.2025 § 34

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa vastaus Tia Seppäselle ja 24 muulle allekirjoittaneelle valtuutetulle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 25.8.2025 § 24

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään merkitä kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Tia Seppäsen ja 24 muun valtuutetun aloite Helsinki-Vantaan lentokentän ympäristöpäästöjen vähentäminen luonnonvesissä

Muutoksenhakuohje: 2.1. Valituskielto

Lisätiedot:

Ympäristötarkastaja Päivi Jäntti-Hasa, puh. 040 8419973, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)